

Ábyrgdarblaðstjórn: **Jan Müller**
Fyrirakstsstjóri: **Krisjan Dahl**
Ljósmyndari: **Kalmar Lindenskov**

Bláðjólk: **Randi Jacobsen - Dagny**
Jøensen - Tórfinn Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Jústinus Eldesgaard

Útgevari: **P/T Sosialurin**
Útgeft: **P/T Sosialurin**
Prent: **P/T Pressan 1981**

Bústaður: **Argjavegi 26**
Argjum
Telefon: **11820**

Postadr.: **Postsmoga 76**
110 Tórshavn
Telefax: **14720**

Ábyrgd politikaranna

LØGMAÐUR nam í nýggjársoðu síni við nógvir týðningarmiklar spurningar, ið vit øll, sum í hesum landi búgva, eiga at geva gætur. Ein teirra var spurningurin um, hvør stýrir hesum landi og hvør avger lagnu okkara. Løgmaður visti aftur teimum atfinningunum, sum hava verið frammi um, at tað í veruleikanum eru danir, sum stýra Føroyum.

LAGNAN hjá Føroya fólki liggur í okkara egnu hondum, og tað er okkara fólkaræði, ið skal taka sær neyðugu avgerðirnar segði løgmaður og legði afturat, at hetta eru avgerðir, ið skulu byggja upp sjálvsdilt, styrkja sjálvsvirðing og samleika okkara sum føroyingar.

HESUM eru vit fullkomiliga samdir við løgmanni í, og eisini tá hon sigur, at tað er avgerandi, at vit varðveita okkara trúvirði móttvegis umheiminum, tá hugsað verður um viljan at gjalda okkara skuld aftur.

TAÐ er eingin, sum sigur, at stöðan ikki er torfø og at tað verður ringt at koma ígjøgnum kreppuna. Møguliga vil tíðin eisini vísa - um stöðan bara versnar - at vit megna ikki at halda allar okkara skyldur, og at tað tí tað verður ein nýggj stöða, sum má takast upp til viðgerðar við bæði fíggingarstovnar og eisini donsku stjórnina. Men tað altumráðandi er, at vit ikki nú kasta frá okkum - geva skarvin yvir - og bara seta okkum hendur í havn og bíða eftir, hvat síðani hendir. Tað er vissuliga okkara skylda at gera alt vit eru ment fyrri at halda okkara skyldur og eisini tær avtalur, sum vit nú hava gjørt. Og vilja vit framvegis varðveita rættin til at vera føroyingar og sjálvi avgera lagnu okkara, so mugu vit eisini vísa ábyrgd og ein grundarsteininum undir hesi ábyrgdarkenslu er trúvirði og álít, sum løgmaður so rætt var inni á í síni nýggjársoðu.

TÁ løgmaður sigur, at tað er okkara fólkaræði, sum skal taka sær røttu avgerðirnar, so meinar hon her helst við okkara fólkaavalu politikarar. Veljarkanningar, sum eru gjørdar í seinastuni vísa, at virðingin fyri politikarunum er ikki serliga stór. Tað er tó ein sannroynd, at vit hava teir politikarar, sum vit sjálvi hava ynskt. Og tað er eitt ár til val og júst hetta eina árið kann vera av avgerandi týðningi fyri okkara framtíð og ikki minst fyri framtíðina hjá komandi ættarliðum av føroyingum. Hvat vit tí halda um politikararnar ella ikki, so mugu vit byggja okkum fyrri tí sannroynd, at vit hava valt teir at sita í fyra ár. Ístaðin fyrri at fara í andstøðu til

hesar politikarar eiga vit at seta teimum strong krøv í hesum ári, krøv sum løgmaður nemur við í síni røðu, har hon vísir á, at avgerðirnar, sum skulu takast í hesum ári, skulu byggja á sjálvsdilt, styrkja sjálvsvirðing og samleika okkara sum føroyingar.

EITT er so tað, at Føroya fólk krevur nakað av politikarunum, nakað annað er, at politikararnir so sanniliga eisini eiga at krevja nakað av sær sjálvum. Teir hava biðið um loyvi at stýra hesum landinum, og nú landið alt er í kreppa av nógvum ymsum orðum, mugu teir brúka allar kreftir sínar til at betra um stöðuna. Og minstakrævið fyrri at nakað kann koma burtur úr er, at politikararnir gevast við sínum innanhýsis kegla og brúka sína tíð til at finna konstruktivar loysnir. Hóast tað eigur at verða pláss fyrri fleiri meiningum í einum flokki og fleiri stór og týðandi mál og í nógvum færum ganga beint ímóti teimum fólku, sum teir hava sett í landsstýri. Hetta má halda uppat. Alternativt er at landsstýrismannin má pakka saman og lata aðrar sleppa fram. Men hetta hevði einki minni enn skomm og ábyrgdarloysi í eini tíð, tá vit hava brúk fyrri stabiliteti.

VIT tulka orðini hjá løgmanni í nýggjársoðuni sum ein innilig áheitan á allar politikarar um at vísa ábyrgd móti tí sessi teir eru valdir í, nevniliga fyrst og fremst at tæna landsins áhugamálum. Megna teir ikki hetta, tá mugu teir eisini góðtaka veljarans dóm.

EFTIR okkara tykki átti tað at verið skyldan hjá øllum politikarum at luttakið meira í almenna orðaskiftinum. Ein av týðningarmestu grundarsteinunum undir fólkaræðinum er nettup ikki bert móguleikin at kunna siga sína hugsan men so sanniliga eisini ábyrgdin til at gera tað. Her má títanverri sigast, at føroyskir politikarar, og her er eingin flokkur undantikin, í alt ov lítlan mun gera brúk av hesum sjálvsagda rætti. Og tá tingmenn loksins taka blaðið frá muninum, tá er tað ofta briksl oman á briksl hvør móti øðrum. Okkum tørvar politikarar, sum hava eina meining og tora at koma fram við henni. Men eisini politikarar, sum hava evnini til at lurta eftir øðrum meiningum og viðgera tær í eina heild øllum samfelagnum til frama. Nú er valár, og tá plagur ein at taka til, at tað siggjast politikararnir aftur í fjølmiðlunum.

SUM alment tíðinda- og tjakblað bjóða vit hervið politikarunum til at vera partur av orðaskiftinum. Vit vóna og rokna við, at teir taka av hesum tilboði og harvið vera við til at geva orðaskiftinum um, hvussu vit fáa hetta landið aftur á fótur, eitt gevandi og positivt innihald. Ein av orðskunum til, at fólk kenna seg ørkymlað og ótrygg í hesum tíðum, er nettup tann sannroynd, at ov nógvir politikarar liva eina fjalda skuggatilveru og als ikki siggjast ella hoyrast í tí almenna tjakinum. Og tá teir koma fram so, er talan oftani um egináhugamál so ella so, heldur enn at tosa sum landspolitikarar, ið taka stöðuna í landinum í fullum álvara. Nú eru tað helst mong, sum siga, at vit hava hoyrt nokk til hesar politikarar.

Gamaní, men samtiðis mugu vit gera okkum greitt, at vit hava valt teir til at gera eitt arbeiði, og tað er hetta arbeiði, sum teir nú skulu sleppa at fullføra.

EIN av høvuðsorsøkunum til ta kreppu vit eru komin í er nettup tann sannroynd, at sakligt og ærligt orðaskiftið hevur ikki verið í Føroyum. Her eiga fjølmiðlarnir og har ikki minst teir almennu sína ábyrgd. Men fyrst og fremst er orðskiftin tann, at politikararnir og haraftat fólk í leiðandi og týðandi samfelagsstørvum ongantíð hava viljað "bekent kulur" á einum sakligum og objektivum grundarlag. Vit kunnu bert taka eitt dømi. Hvar vóru politikararnir, samfelagsfrøðingarnir, búskaparfrøðingarnir, verkfrøðingar osfr. tá táverandi leiðslan í SEV í ramasta álvara fór undir eina vatnorkuútygging, sum fór at kosta milliardir og hvørt fortreyt var ein framhaldandi himmalhøgur vøkstur í nýtsluni! Tá vóru tað bert fáar røddir, sum torðu at tala at. Høvdu fleiri fólk tá verið meira virkin í orðaskiftinum, tá hevði henda útygging ikki verið byrjað.

VIT vilja tí fegnir taka løgmann á orðið, tá hon sigur, at lagnan liggur í okkara egnu hondum, og at tað eru okkara fólkaavalu, sum skulu taka avgerðirnar. Undir øllum avgerðum eigur at liggja eitt upplýsandi og sakligt orðaskifti og tí siga vit við nýggja árinum: fram "úr buskinum" allir politikarar og luttakið í almenna orðaskiftinum og vísið, hvat tit standa fyrri og duga. Vísið um tit eru landspolitikarar og um tit taka stöðu Føroya lands í fullum álvara og um tit ætla at liva upp til orðini hjá løgmanni í nýggjársoðuni. Vit heita tí á politikararnar og onnur við um at taka av tilboði okkara at brúka blaðið til eitt positivt og gevandi tjak.

Lesarabrøv

Góða Dagmar...

Nú jólini eru farin aftur um bak, helt eg, at eg skuldi skriva tær hesa lítlu heilsan við tøkki fyrri tað farna árið og sjálvandi við bestu ynsjunum fyrri komandi árið.

Tú veist ikki, hvussu glaður eg varð, at siggja tíðindini í Sosialinum um, at enn einaferð var metumsetningur hjá okkara einkarúsu - orsaka, eg meini sjálvandi okkara einkarúsu. Ikki gjørdi tað meg sørt erna at vita, at eg var partur av hesum metumsetningi. Jú, Dagmar góða, har stóð eg uttan fyrri »Rúsunu« í vátaslettingi og vindi, hendað lítla jólaaftan. Men hvønn týðning hevur tað, at standa og biða ein lítlan hálvan tíma fyrri at koma inn í hetta »forjettaða landið«.

Naglakuldið og kavin varð

gloymdur, tá tú so komst gangandi framvið, við einum fittum smíli til okkum, ið har stóðu og biðaðu. Hevði tað ikki verið tann langa biðirøðin, so hevði eg loptið til og bjóða mær at borði ein av Bónus-posunum ella kanska posan frá Jysk Sengetojlslager. So hugaligt, at tú hevði tikið tær stundir at keppa seinastu gávurnar og kráði.

Hetta var nú ein hugnalig løta, vit stóðu og biðaðu eftir at sleppa framat, við var at lata tankarnar sveima.

Mangt er undarligt, sum til dømis hví tú valdi at leggja rúsunu eitt stað, har lítið og einki pláss var at seta bilin frá sær. Ella hví eitt stað, har tveir bílar illani kunnu mótast í brekkuni niðan á fjallið.

Men sum tíðin flýgur, tá felagsskapurin er góður; tað tyktist ikki mær enn sum ein lítill løta, so var eg komin innum. Nú gleddist eg um, at eg hevði latið meg í gumnistývlarnar, tá eg fór heimanífrá. Komin beint inn um dymar, stóð eg í einum fittugum hyl. Hevði sonurin verið við, so hevði hann kunnað flotað sær hola-bátin.

Men hvat, nú var eg inni, og góða Dagmar, gott at tú fæst eina rætt, tá tú opnaði. Ívist stóruga, um tú hevði gjørt tankar um, hvussu avgreiðslan skuldi fara fram, til dømis um høgtíðirnar - alt avgreiðslu-hølið er jú til stóðdar sum ein miðalstórur gangur í einum seðhusum frá mitt í 80-unum. Hvat bílar, nú nærkastist,

starvsfólkini runnu aftur og fram, og skjótt var mitt tær. Sum tú eisini veist tær gamalt, at sein kúgv fær skitið gras, so eithvørt, eg hevði etlað mær, var útsett. Onkran dropan fekk eg tó keypt, so jólini gjørdust ikki heilt turr í ár. Eitt skulu tit eiga - tað hendir meira enn so, at starvsfólkini eru bæði blíð og fyrikomandi, tó tyktist teirra vitan um vøruna, tey selja, vera sera avmarkað, men sjálvandi: Tit skulu jú selja sum minst.

Ætlanin var ikki, at hendað jólahilsan skuldi gerast so drúgv, so eg fari at enda nú.

Við blíðum heilsanum frá einum góðum vini

Gott, Egi!

Gott, Egi og øll tit, ið luttóku í framfærsluni hjá Grímu av leikinum Royndin, sum var framfærður í Norðurlandahúsinum.

Tú fæst beinanvegin varhugan av, at hetta ikki var nakar vanligur sjónleikur. Bæði palluppseting og hvussu stólamir vóru settir í mun til pallin var ikki sum at sita til vanligar framfærslur. Ljós og ljóð og at leikurin fór fram so tætt, har tú sat, fekk teg at sita sum á nállum og biða hvat nú fór at henda, tá líkasam var við í hendingunum, sjálvt um tú onki visti um leikgongdina frammanundan.

So kann verða spurt, hvat

fekst tú burturúr leikinum? - Ja, eina leikandi lætta framfærslu, har somu leikarar høvdu fleiri ymiskar leiklutir, sum tey megnaðu til fulnar. Tú fæst eisini eina kenslu av teirri tíðini, tá Nólsoyar Páll livdi - tað órættvísið og ta neyð og somu undirbrotligheit fyrri danskinum - tá sum nú.

Hesar fáu reglur, bert fyrri at siga tykkum leikstjóra, leikarum og hjálparfólki, at tað var eitt stórt upplýsandi at siggja henda leik - tit eru ófø!

Tað eru slíkar lørur okkum tørvar - í hesum døgum. Gott nýggjár og góðan byr!

Arni

Blindastovnur Føroya

hefur opið mánadag-fríggjadag kl. 9-16.
Telefonir: 18222 og 19288.